

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد.

۲،۱۹/۰۲/۰۷

شاه ولی ارین

د مسکو غونډه او څو اساسي ټکي

هيوادوالو ته جوته ده چې استعماری تاقوتونه تل د خپلو موخو د عملی کولو له پاره په لمړی قدم کې د استعمار لاندی هیوادو کې د هغوی نظامی تاقوت کمزوری کوی چې له خپلو ملی گټو نه حفاظت و نه شی کولای. همدا ډول د داسی هیوادو واکمنی نادانو، نا امله او داسی کسانو ته په لاس کې ورکوی چې د هیواد ملی گټو او ارزښتونو ته ژمن نه وی او که بیا هم چیری د دوی د باور او تیم په دغو کسانو کې یو نیم د هیواد د پرمختگ او گټو ساتندوی را پیدا شی نو په مختلفو دسیسو او بهانو یې له منځه وړی او ځای یې بل وفادار غلام ته ور سپاری.

که چیری زموږ د هیواد غم لرلی تاریخ ته زیر شود انگریزانو، بیا د شوروی او همدا اوس د امریکې د یرغل او تجاوزنو نه را وروسته جوړشوی نظامونه کټ مټ زما د دی خبری شی بیلگي دي.

استعماری تاقوتونو ته ملی او خپلواک دولتونه هیڅ کله د منلو وړ نه دی، په جنگ، فاسد او کمزوری نظام، تعصب او نفاق کې د استعماری تاقوتونه گټه ده او خپلی موخی بنی تر لاسه کولای شی. په تیرو ۴ لسیزو کې موږ څو وار د سولی د هلو ځلو شاهدان یو خو هر ځل استعماری تاقوتونو د خپل بقا په خاطر د خپلو لاسپوڅواو خرڅ شوو غلامانو په واسطه د سولی مخنیوی کړی او هیواد یې د سترو غمیزو سره لاس او گریوان کړی دی.

د مثال په توگه کله چې د شهید حفیظ الله امین د حکومت په وخت کې د پاکستان د دولت سره د مخالفتیو په هکله د سولی خبری پیل شوی او په دی موضوع شوروی اتحاد خبر شو سمدلاسه یې هلی ځلی پیل یو منل شوی نظام یې را نسکور او پر ځای یې خپل گوداگي حکومت رامنځ ته کړ.

د ډاکتر نجیب الله د حاکمیت په وخت کې د سولی پروگرم چې د ملگرو ملتونو تر څارنی لاندی پیل شوی و غواړم د ناکامیو ځینو اړینو ټکو ته یې اشاره وکړم:

- سره له دی چې د هغه وخت نظامی تاقوت واروار له اوسنی ځواک نه غښتلی وو خو په نظام کې د نظر او عمل د یووالی د نه شتون له امله او د مسلحو قواو تر منځ د حقوقو او امتیازاتو بی شمیره اندول دی ته پلمه په لاس ورکړه تر څو د استعماری کړیو او گاونډیو هیوادو د لاسوهنو په نتیجه کې د یوی په نوم کودتا له لاری مسلح قواوی کمزوری او د نظام د پاشلوله پاره یې شرائط برابر کړل.

- د یو قوی اپوزیسیون په توگه د ببرک کارمل د ډلی شخصی دښمنی له ډاکتر نجیب سره د قدرت په خاطر، نه د هیواد د ملی گټو په نظر کې نیولو سره چې لکه همدا اوس د غنی حکومت او شمالی ټلواله چې د نجیب الله د دولت اپوزیسیون په ښکاره هم د دولت پر ضد مبارزه کوله او هم یې د دولت په کلیدی مقامونو کې دندی لرلی په خاص ډول مسلحو قواو کې.

- د ډاکتر نجیب الله بی ځایه غرور خپلو متحدینو ته نه پاملرنه او نه پر هغوی اعتماد او د ده ضعیف او نا کاره تیم چې یو شمیر یې هم له ده سره وو او هم د کارمل له ډلی سره لکه د بهرنیو چارو وزیر عبدالوکیل.

- د کارمل ډلی د خپلو شخصی عقودو پر اساس دومره ستر جنابیت تر سره کړ چې د خپلو ایډیالوژیکي ملگرو پر ضد د خپل د سیاسی خط او ایډیالوژیکي د بنمنانو په قطار کې ودریدل او د سولی پروسه یې له ناکامی سره مخ کړه. او همدا اوس د تاریخ د تورو څیرو په نوم ثبت دی چې حتا وار وارد احمد شاه مسعود او د هغه د پلویانو له لوری ورته پیغور ورکړ شوی.

د پاڼو شمیره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خبر و لولی

- په روان اوږد جنگ کې چې د بهرنیو له لوري پر افغان ولس او هیواد تپل شوی د جنگ ختم او سوله هم د ټولو افغانانو مال او حق دی، خو په خواشني سره چې نه افغانانو ته دا حق ورکول شوی او نه دوی په خپله دا شعور ته رسېدلی چې د یو واحد ملت په توګه خپل بهرنی او په کور دننه دوستان او دښمنان تفکیک کړی او د دوستانو تر څنګ په لور او ملي مورال ودرېږي او د سولې له ملي پروسې نه دفاع وکړي.

د ټولومسائلو تشریح دلته ممکنه نه ده خو د غو ټکوته پاملرنه د سولې په اوسني پروسه کې ضروري ده:

ګرانو هیواد والو!

تیری اوږدي جګړې زموږ ټول مادي او معنوي ارزښتونه له خاورو سره خاوري کړل، هیواد مو نور هم د تباهي په لور روان دی، دغه ناروا جنگ چې د پردیو له لوري پر مور تپل شوی دی ازموینو وښوده چې هیڅ وړونکی او بایلوونکی نه لری او قرباني یې یوازی همدغه افغانان ورکوی باید مور ټول افغانان تری درس واخلو پره دی زموږ پروا نه لری د خپلو ګټوله پاره دلته راغلی وو، دی او وی به، خو مور د خپل د هیواد او ولس په هکله مسؤلیت لرو چې څنګه یې له دی ستر ناورین نه وژغورو.

د پورتنیو تر څو تجربو په نظر کې نیولو سره افغان ولس څه باید وکړي چې هم د پردیو مشروع ګټې د خپل هیواد د لوړو ګټو په نظر کې نیولو سره تعریف او د بهرنیو اعتماد تر لاسه شي چې زموږ له لوري ورته خطر نه پېښیږي. - ټول افغانان او د جنگ دواړه لوري باید شعوري او اګاهانه په دی معتقد شي چې دا جنگ پردی دي او زموږ د هیواد او خلکو په ګټه نه دی.

- د جنگ دواړه لوري باید د هیواد د اوسني دری ګوني مسلح ځواک موجودیت ته د یو اصل په توګه ګاږه کېږدي خو ددغو قوواو په راس کې باید مسلکي، هیواد، هیوادوالو او ملي ارزښتونو ته ژمن مسلکي کسان چې دواړو لورو ته د منلو وړی وټاکل شي.

- د هیواد اوسني نظام نه په کلکه حمایت، پری راټولېدل، او تقویه کول د سولې د پروسې تر عملی کېدو پوری د هر سپیڅلی او پرهیواد مین افغان اساسی دنده ده. په مقابل کې په داسی حساسو شیبو کې دریدل، د هیواد او خلکو سره ستره جفا او ملي خیانت دی. چې د مسکو روانه غونډه یې یوه بیلګه ده.

- جمهوررئیس محمد اشرف غنی د هیواد په داسی حساسو شیبو کې باید د بی ځایه احساساتو او احساساتی ویناوو نه مخنیوی او د ولس او خپلو متحدینو نظریاتو او غوښتنو ته پاملرنه وکړي او د ملي اجماع په نظر کې نیولو سره دقیق او سنجش شوی ګامونه واخلی زه دمثال په توګه د غنی دوه تیروتنی دلته په ګوته کوم، هغه په خپله یوه احساساتی وینا کې د ثور ۷ نیټه د افغانستان د ناورین پیل وګاڼه بهتره به داوی چې د روسانو اشغال یې ناورین بللی وای چې دغی وینا یې دده ډیر متحدین او دده د اوسنیو پالیسیو هواخو هان خواشني کړل، همدا ډول په او سنیو حساسو شیبو کې د امریکا او یا د خاص استازی خلیل زاد په مقابل کې دریدل دده د مخالفینو له پاره د توتیو په لاره کې کمک کولای شي. د نظام په اساسی ستونزو خپل ټیم کې د اساسی بدلون په راوستلو د وطن پرستی، صداقت او ایمانداري، د هیواد لوړو ګټو ته د ژمنتیا پر معیارونو برابر کسان په نظر کې ونیول شي.

- د هیواد له دښمنانو، د پره دیو له ګوډاګانو، غلو داره مارانو او مافیایي کړیو او د مسکو د غونډی له غلامانو سره هیڅ ډول معامله روا او مشروع کار نه دی او باید تری جلو گیری وشي.

- مور باید دومره تنګ نظره و نه اوسو چې د مسکو دغونډی ټول ګډونکونکی په یوه سترګه وګڼو، هر چا ته باید د هغه د نظراتو تیر وکړنو او اوسنی عمل پر بنیاد قضاوت وکړو، خو یو شمیر یې ددی هیواد دبربادی، مافیا روزنو، بربریت، چورچپول او اعزازی قهرمانانو، مارشالانو، جنرالانو پر ولس تپل د هیواد او ولس دارائی او خمکی پر غلواو سلاواکو ویشل پره دو ته د خدمت نښی په خپل ضمیر او مخ کې لرل چې د هیواد ټول ولس ته معلوم دی په هیڅ ډول د بښلو نه دی او نه به وی او همدا کسان دی چې د روسیې فدراتیف حکومت سره په هماهنگی کې دغه غونډه د افغانستان د اوسنی نظام د تضعیف د تالبانو سره د نامشروع معاملاتو، د سولې د پروسې د مخنیوی، د امریکا د هلو ځلو او په خاص ډول د خلیل زاد د هلو ځلو د بی اهمیته بنودلو له پاره سازماندهی شوی ده.

زما په اند د مسکو غونډه کې د تالبانو ګډون او په دغه غونډه کې د تالبانو د استازی شیر محمد ستانکزی څرګندونو د تالبانو موقف او د سولې په پروسه کې د تالبانو نقش او موقف ته سخت ضرر ورساو. په داسی حساسو شیبو کې چې تالبان ځان د افغان ولس خواخوږی، د اشغال او تجاوز مخالفین ګڼی او بیا د هماغه تجاوز له اصلی مهرو او

د پانوی شمیره: له 2 تر 3

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلېکنی د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په ګاږه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولی

قرارداد لیکونکو سره لکه حامد کرزی، یونس قانونی، عطا محمد نور، اسماعیل تورن، محمد محقق، لطیف پدram چې ځان افغان نه گڼي او داسې نورو تورو لوټمارو څیروسره غونډی کوی د افغان و لس شک دادی چې طالبان یا سولی ته ژمن نه دی او یا یې دا یوه ستره تیروتنه ده چې ادرس یې غلط کړی دی.

که چیری طالبانو د تاکتیکی موخو له زاویې نه دغه ناسته د هیواد د حاکمیت له مخالیفینو سره د نظام د کمزوی کولو او له دوی نه د وسیلې په توگه د استفادی په نیت تر سره کړی وی دا یې بله ستره تیروتنه ده ځکه دری مثل دی چې: «**ازموده را ازمودن خطاست**» همدې کسانو د هیواد په مختلفو حساسو شیبو کی په مکه معظمه کې قرآن وکړپری یې عمل ونه کړد هیواد د ټولو سولو د کمزوریتا او له مننه وړلو اصلی عاملین همدا کسان دی چې خپلی شخصی کتی ورته له بل هرڅه لوری دی، ترڅو چې دوی په نظام کی وو د امریکایانو ورونه او نږدی دوستان او د نظام تبلیغاتی سپی وو خو کله چې له نظام نه لری شول بیا هم د نظام مخالف او هم د امریکایانو مخالف وی.

درنو هیوادوالو زه د محمد اشرف غنی پلوي نه یم او نه یې د نظام خو اوسنی حقیقت او د زمان غوښتنه همدا ده چې د سولی روان بهیر بی له همدی نظام نه د منلو او تقویه کولو نه بله کومه عملی لار نه لری، نو ځکه له ټولو هیواد والو نه می هیله داده چې په تدبیر او هوبنیاری د همدی نظام پر شاه و خوا راټول نیمگرتیا یې اصلاح په یو قووت او غږ د سولی په لور کوټلی گامونه پورته کړی تر څو تیری ترخی بیا تکرار نه شی.

گاونډی هیوادونه پاکستان، ایران، چین، روسیه او نور هم باید پوه شی چې پیاوړی او ځواکمن افغانستان د دوی په گټه دی نا مشروع بی ځایه هلی ځلی د سولی د پروسې د مخنیوی په لار کی ناکامه هلی ځلی د بین المللی حقوقو او ارزښتونه سره ستره جفا او خیانت دی.

پای